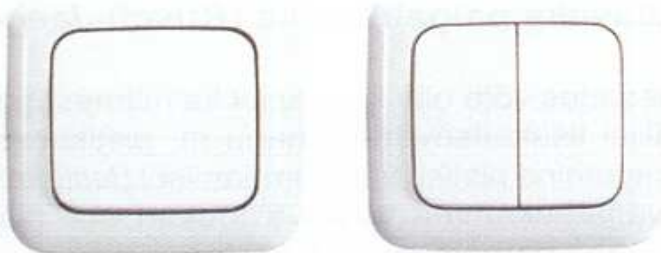

3.4 LÜLITID, PISTIKUPESAD

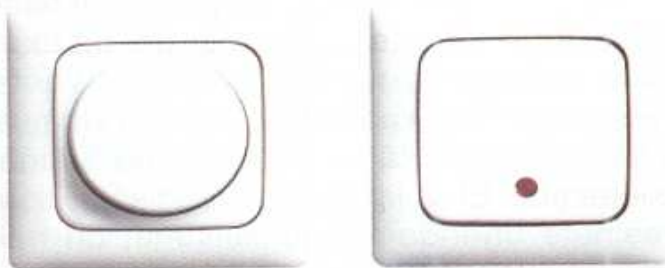

LÜLITID

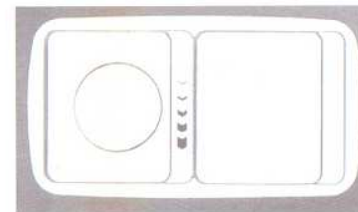
- Elamu kõigi ruumide **nähtavaimad paigalduskomponendid** on lülitid ja pistikupesad.
- Nende **valik ja kujundus** on sedavõrd mitmekesine, et neid leiab igale maitsele ja igale ruumikujundusstiilile.
- Peale tavaliste üksik-, kaksik- ja ümberlülitite ja ümberlülitusreleede nupplülitite ja kasutatakse valgustuse elektronregulaatoreid (*hämardeid* ehk *dimmereid*), ajamehhanismiga lüliteid (*taimereid*), võtmega käitatavaid lüliteid ja palju muid.

Joonis 3.5.6. Traditsiooniliste klahvlülitite väliskujundusi (*Busch-Jaeger*)

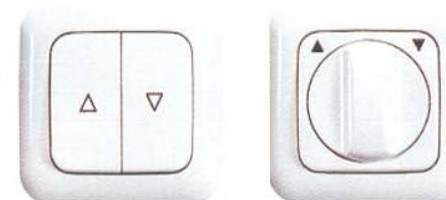
Joonis 3.5.7. Hõõglampvalgusti hämarduslülitid. Vasakul pöörd-, paremal vajutuslüli (*Busch-Jaeger*)

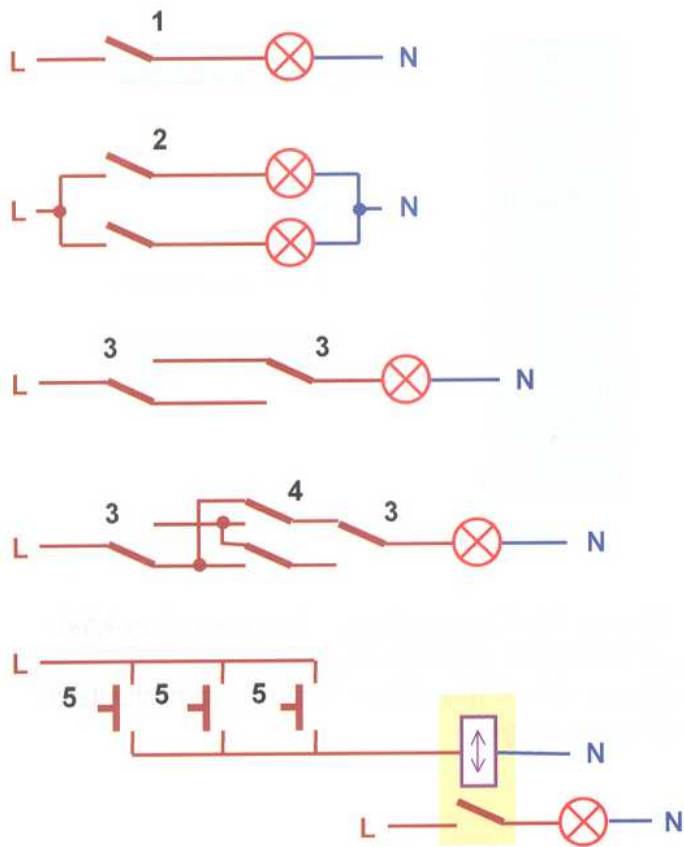
Joonis 3.5.8. Luminofoorlambi hämarduslüli

Joonis 3.5.9. Lülituskellaga varustatud lüli (*taimerlüli*) (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.10. Ribikardina klahv- ja pöördlüli (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.5. Traditsiooniliste lülitite kasutuskeeme. 1 üksik-, 2 kaksiklüli, 3 ühepooluseline ümberlüli (*vahelduslüli*), 4 kahepooluseline ümberlüli (*ristlüli*), 5 ümberlülitusreele nupplüli. Lambipesas ühendatakse faasijuht põhjakontaktiga

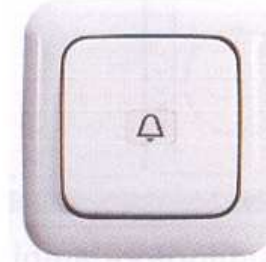
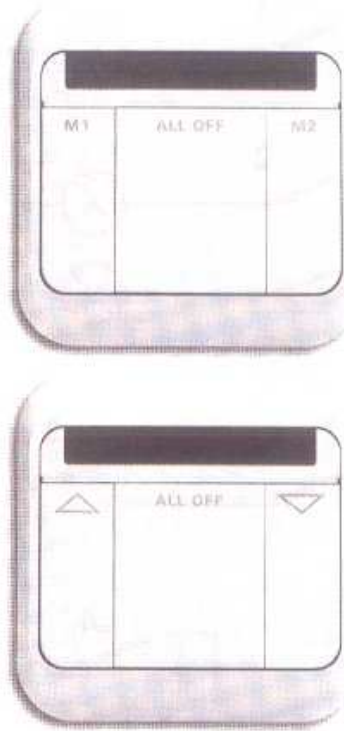
Joonis 3.5.11. Võtmega käitav lüli (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.12. Signaallambiga varustatud nupp-impulsslüli (*Busch-Jaeger*)

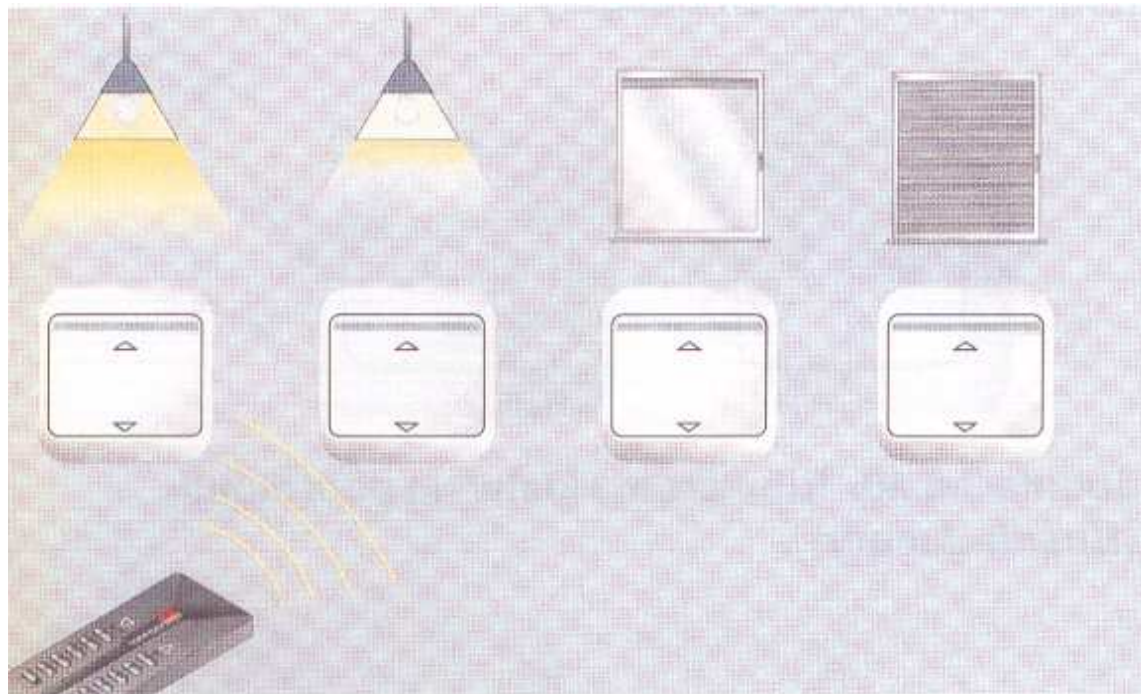
Joonis 3.5.15 (vasakul). Kõrgsagedus-käsi-juhtimispuult (*Busch-Jaeger*)
Joonis 3.5.16 (paremal). Kõrgsageduslüliteid (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.13. Kõlistilüliti (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.17. Kaitsekontaktiga pistikupesa süvistatavaks paigalduseks (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.14. Valgustite ja ribakardinate juhtimine infrapuna-kaugjuhtimispuldi abil (Busch-Jaeger)

Pistikupesad

Elamu elektrijuhistiku pistikupesad peavad olema ette nähtud I elektriohutusklassi elektritarvitite pistikutele, mis tähendab, et nad peavad olema kaitsekontaktiga. Eestis, nagu ka teistes Balti riikides, Soomes ja Rootsis, kasutatakse käesoleval ajal Saksamaa standardeile vastavaid (schuko-) pistikupesade nimivooluga 16 A (joonis 3.5.17)

Pistikupesad

Elamu elektrijuhistiku pistikupesad peavad olema ette nähtud I elektriohutusklassi elektritarvitite pistikutele, mis tähendab, et nad peavad olema kaitsekontaktiga.

Eestis, nagu ka teistes Balti riikides, Soomes ja Rootsis, kasutatakse käesoleval ajal Saksamaa standardeile vastavaid (schuko-) pistikupesi nimivooluga 16 A.

Joonis 3.5.18.
Pistikutõukuriga
varustatud
pistikupesa
(*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.19. Kolmikpistikupesa I ja II
klassi tarvitite (16 + 2,5 + 2,5 A) jaoks
(*Schneider Electric*)

Joonis 3.5.20. Kaanega pistikupesa
(*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.21. Lüliti ja pistikupesa kombinatsioon (*Busch-Jaeger*)

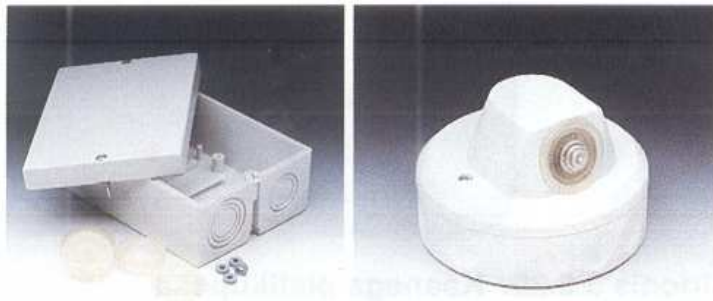

Joonis 3.5.22. Sisseehitatud liigpingekaitsega pistikupesa (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.23. Sisseehitatud rikkevoolukaitselülitiga pistikupesa (*Busch-Jaeger*)

Elektripliitide ja muude võimsamate (nimivooluga üle 16 A) elektritarvitite ühendamiseks juhistikuga kasutatakse kas ühenduskarpe) või suurema nimivooluga (nt. 25 A) eripistikupesi. Pistikupesa kasutamine võimaldab tarvitit ülevaatuse, puhastuse või korrastuse ajaks kergemini juhistikust lahutada ja pärast uuesti tagasi ühendada.

Joonis 3.5.24. Võimsamate elektritarvitite kaabliühenduskarpe (*Ensto*)

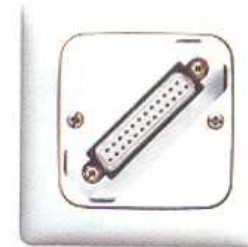

Joonis 3.5.25. Kolmefaasilise elektritarviti pistik ja lülitiga varustatud pistikupesa (*Busch-Jaeger*)

Peale elektrivõrgupistikupesade on elamutes ka telefoni-, antenni- ja arvutipistikupesed mis sageli paiknevad kõrvuti elektritarvitite pistikupesadega.

Joonis 3.5.26. Raadio- ja televisiooniantenni pistikupesed (vasakul satelliittelevisioonipistikupesaga) (*Busch-Jaeger*)

Joonis 3.5.27. Arvutivõrgu pistikupesad (*Busch-Jaeger*)

Kõik nüüdisajal toodetavad madalpingejuhistike pistikupesad on varustatud topeltklemmidega, mis võimaldavad juhtmete edasiviimist järgmisesse ühesamal liinil paiknevasse pistikupesasse. Juhtmete ühendamisel on otstarbekohane järgida faasi- ja neutraalklemmide tähistust.

Pistikupesade otstarbe-kohane paigalduskõrgus on enamasti 30...40 cm põrandast, kuid neid võidakse paigaldada ka madalamale (nt. põrandaliist-juhtmekarbikule) või kõrgemale (nt. köögis või harrastustöökojas töölauast 20...30 cm kõrgusele).

Elu on näidanud, et pistikupesi ei ole olemasolevates ruumides iialgi liiga palju. Uutes ehitistes soovitatakse paigaldada pistikupesi tunduvalt rohkem kui seda vanad eeskirjad ja juhised ette nägid.

Nii näiteks soovitab Saksamaa sellekohane standard, olenevalt elamu või korteri elektrisisustusest, kasutada elu- või magamistoas pindala kuni 12 m² puhul 3 kuni 7, pindala 12 kuni 20 m² puhul 4 kuni 9, suurema pindala kui 20 m² puhul aga 5 kuni 9 pistikupesa. Köökides soovitab sama standard paigaldada 7... 11 pistikupesa. Lastetubades, vannitubades ja tualettruumides on pistikupesi parem üldse mitte kasutada.